

EEN GOED BEGIN

10 De boekhandel was nog helemaal in dozen; om precies te zijn, zat alles wat de drie muren en een open vlakte bij de ingang zou moeten bedekken in verschillende kartonnen dozen. Nestlé, Franck, Persil, een doos waarin schelpen uit Thailand zijn verzonden, dozen van pasta, een hoge smalle doos waaruit een paar flessen cabernet noir zijn gehaald, hopelijk om op een avond, bij een goede jagersgoulash en zelfgemaakte deegrolletjes, aan hun einde te komen, heerlijk.

Dozen vol allerhande spullen, uit een ervan stak een kunstkerstboom, morgen is het één december, alles is er klaar voor. Vrolijk verspreidde ik boeken over de winkel, de planken zaten onder het stof, lagen vol met fijn zaagsel, ik nam ze af. Mensen die langs mijn toekomstige werkplek liepen, verzonken in hun eigen gedachten, keken zelden naar mij, iedereen ging verder met dat wat hij terloops met zich heeft meegezeuld, wij waren alleen in die vijftig vierkante meters, met stofdoeken, een voor de helft opgegeten pizza en een aangebroken blik bier.

Danijela had mooie lippen en stevige sleutelbenen die zich aanspannen bij elke *tsj* of *sj*; om nog maar niet te spreken van hoe mooi ze eruitzag bij het uitspreken van het woord *charme*, bijvoorbeeld, en daarbij zuchtte, of toen ze mij bij kennismaking haar hand gaf en lachend zei: 'Danijela, jouw chef.'

Ze was een paar jaar jonger dan ik, had zilvergrijze highlights in haar haar, blauwe ogen en, zoals ik al zei, die sleutelbenen en een prachtige hals, er was iets stevigs in haar, iets heimelijks maar vastberadens, ze rookte twee pakjes sigaretten per dag.

Voor ze naar deze boekhandel kwam, had ze al een paar jaar werkervaring opgedaan in een kleinere, ze wist alles over bestellingen,

retourzendingen en facturen. Ook wist ze alles over onderhandelingen. Toen wij contracten sloten met de uitgevers, dat was een paar dagen eerder, ik kwam naar Zagreb om te kijken waar ik eigenlijk zou werken en zat met de directeur in een cafeetje aan de overkant, zag ik Danijela praten met verschillende mensen. Ze glimlachte de hele tijd en ademde diep, als op een zwangerschapscursus. Haar lippen trilden bijna en haar handen leunden rustig op haar knie die ze over haar andere knie had geslagen. Ze knikte, alles leek zo logisch, de arrogantie van de mannen tegenover haar doofde in haar aanwezigheid, net zoals zij de ene na de andere sigaret uitdoofde. We hebben goede voorwaarden gekregen, zei ze na afloop.

De directeur, ook een vrouw, mocht haar uiteraard niet. 'Kom, kom, deze dozen moeten omhoog, vul die plank alvast, Iris is er over een half uur, ze zal je helpen alles te ordenen, het lukt je nooit met die dikke vingers van je,' bitste ze. Een echte bazin.

Iris kwam binnen, gekleed in een jurk met enorme bloemen, rode papavers.

Haar prachtige borsten verstopt achter de bloemen, mijn God, *vanochtend zijn ze weer opgebloeid, klaprozen die in tarwe schuilen*, zong ik voor mijzelf het liedje waarmee we ooit ieder mentoeruur begonnen, maar alleen zolang de oude mentrix niet met pensioen ging.

Dat was dat, dus.

Boekhandel *Glorija* had een directrice en drie medewerkers: Danijela, Iris, de niet-afgestudeerde studente Tsjechische taal en literatuur en Algemene literatuurwetenschap en mij, medewerker mentoeruur, niet-afgestudeerde Joegoslavist, mislukte handballer, dichter met twee boeken, de man die lang geleden besloten had om schrijver te zijn, toen hij zijn eerste brief aan zijn opa schreef met de bewering dat de stal van Rumenka tegen de vlakte moest, dat Rumenka naar de rustigste hoek van de binnenplaats overgeplaatst moest worden waar deze kleine bruine koe jaarlijks een kalfje zou krijgen en veel melk zou geven. Om mij volstrekt onbekende redenen deed mijn opa wat ik voorstelde.

Ah, die Iris en haar bloemen, ik keek uit naar mijn nieuwe baan.